

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84512,Kirchner-Werner-Ryszard.html>
2022-12-03, 12:57

Kirchner Werner Ryszard

KIRCHNER Werner Ryszard (18 VII 1918, Opole – 6 III 2008, Los Angeles), chemik, specjalista w dziedzinie paliw raketowych, wynalazca systemu kierowania ciągiem w silnikach raketowych na paliwo stałe wykorzystanych w programach Polaris i Minuteman. Syn Ryszarda i Emilii z domu Foit. W XI 1918 rodzina przeprowadziła się do Katowic, by znaleźć się w granicach Polski.

K. studiował chemię na Politechnice Lwowskiej. Po wybuchu wojny wstąpił do wojska, a po 17 IX 1939 przedostał się przez Rumunię do Francji, gdzie również uczestniczył w walkach podczas niemieckiej inwazji w 1940. Po upadku Francji uciekł do Wielkiej Brytanii, tam przeszedł szkolenie w pilotażu i został przydzielony do 317. Dywizjonu Myśliwskiego Wileńskiego. Został odznaczony Krzyżem Walecznych.

Po wojnie kontynuował studia na Imperial College of Science w Londynie, a w 1947 uzyskał na tej uczelni doktorat. W tymże roku przybył z rodziną do USA, by kontynuować naukę w Massachusetts Institute of Technology. W 1949 uzyskał drugi doktorat, po czym przeprowadził się do Sacramento w Kalifornii, gdzie podjął pracę w Aerojet Engineering (później Aerojet General) Corporation. Specjalizował się w zagadnieniach stałego napędu raketowego, co zajmowało go już podczas studiów w Londynie. W 1952 uzyskał obywatelstwo amerykańskie. W 1955 złożył aplikację o patent na swój wynalazek nowego typu stałego paliwa raketowego pozwalającego uzyskać równomierny ciąg. K. dość szybko objął w tej firmie stanowisko głównego inżyniera ds. paliw stałych wykorzystywanych w pierwszym stopniu rakiety balistycznej UGM-27 „Polaris” oraz drugiego stopnia dla LGM-30 „Minuteman” w wersji I i II. Pierwszy start rakiety „Polaris” miał miejsce na pocz. 1960, a rakiety „Minuteman” – rok później. W 1962 K. został wiceprezesem w zakładach Aerojet General Corporation konstruujących silniki raketowe

na paliwo ciekłe. W tym czasie zajmował się zagadnieniem paliwa dla rakiety kosmicznej „Titan”. Niecałe pół roku później wrócił do oddziału zajmującego się paliwem stałym. K. współpracował m.in. z W. von Braunem, którego znał z okresu studiów w Massachusetts Institute of Technology. Współpracował z nim w projekcie, który zakończył się wprowadzeniem na orbitę „Explorera I”, pierwszego amerykańskiego satelity. Później uczestniczył w programie „Apollo”, w którym zajmował się kwestią napędu lądownika księżycowego. W 1971 przeszedł do Teledyne Coast Pro-Seal, gdzie został prezesem. W 1978 założył Kirchner Industries – firmę oferującą usługi w zakresie komputeryzacji i automatyzacji procesów przemysłowych. W 1986, po katastrofie promu kosmicznego „Challenger”, gdy za możliwą przyczynę eksplozji rakiet nośnych uznano niedoskonałość połączenia w prawej rakiecie, K. otwarcie krytykował wybór takiego właśnie rozwiązania przez NASA. W 1973 NASA wybrało tańszą ofertę firmy Morton Thiokol ze stanu Utah, odrzucając propozycję rakiety bezстыkowej przedstawianej przez kompanię, w której pracował wówczas K., czyli Aerojet General. Od 1992 K. pracował w American Rocket Corporation oraz jako niezależny konsultant.

Sporo publikował, również w języku polskim, m.in. w „Skrzydłach”, czasopiśmie wydawanym przez Stow. Lotników Polskich. Był członkiem American Institute of Aeronautics and Astronautics oraz pierwszym laureatem AIAA Wyld Propulsion Award, czyli połączonych nagród im. Jamesa H. Wylda i Propulsion Award przyznawanych przez to stowarzyszenie. Z powodu swojego nazwiska K. był w prasie zachodniej niekiedy przedstawiany jako „naukowiec niemieckiego pochodzenia”, choć sam zawsze uważał się za Polaka. Co istotne, opracowanie *Polaris!* opublikowane już w 1960 wyraźnie wskazuje na polskie korzenie człowieka, dzięki któremu program budowy tej rakiety zakończył się sukcesem. Uważa się też, że częściowo z powodu jego zaangażowania w amerykański program rakietowy, jeden z atomowych okrętów podwodnych otrzymał nazwę USS „Casimir Pulaski”.

K. aktywnie uprawiał sport, głównie szermierkę i pływanie. W 1969 wszedł w skład reprezentacji USA na szermiercze

mistrzostwa świata.

Encyklopedia polskiej emigracji i Polonii, red. K. Dopierała, t. 2, Toruń 2004; J. Baar, W.E. Howard: *Polaris!*, New York 1960; K. Kubala: *Werner Ryszard Kirchner (1918-2008)*, „Lotnictwo” 2008, nr 7; F.H. Winter: *Rockets into Space*, Cambridge 1990; „Journal of the American Institute of Aeronautics and Astronautics” 1965, vol. 3; *Aerojet-General Corp. Elects Vice President*, „New York Times” 4 X 1962; *Rocket test team boss*, „Ebony” 1964, May; archiwum Institut de Recherches Biographiques w Vaudricourt, Francja (ankieta biograficzna).

Sławomir Łotysz, Zbigniew Judycki

[Poprzedni](#)
[Następny](#)